

Zastosowanie metody PSO w Dynamic Vehicle Routing Problem

Michał Okulewicz 29.03.2012

Plan prezentacji

- Problem DVRP(DR)
- Algorytm PSO
- Podejścia
  - MAPSO + 2-Opt
  - PSO 2011
  - Las Rozpinający
- Wyniki

DVRP(DR)

- Pojazd
  - Ładowność
- Magazyn
  - Położenie
  - Godziny otwarcia
- Zamówienie
  - Położenie
  - Wielkość
  - Godzina zamówienia
  - Czas wyładunku

DVRP(DR)

- Znalezienie najkrótszych tras dla pojazdów
- Zrealizowanie każdego zamówienia(?)
- Powrót pojazdów do magazynu przed jego zamknięciem
- Znalezienie f oraz $\pi_{i,j}$
  - $f : \text{zamówienie}^{m(t)} \rightarrow \text{pojazd}^n \times \mathbb{IN}_+^k$
  - $\pi_{i,j}^{-1}(1) \dots \pi_{i,j}^{-1}(l_{i,j})$, gdzie $\pi_{i,j} \in S(f^{-1}(\text{pojazd}_i, n_j))$

PSO

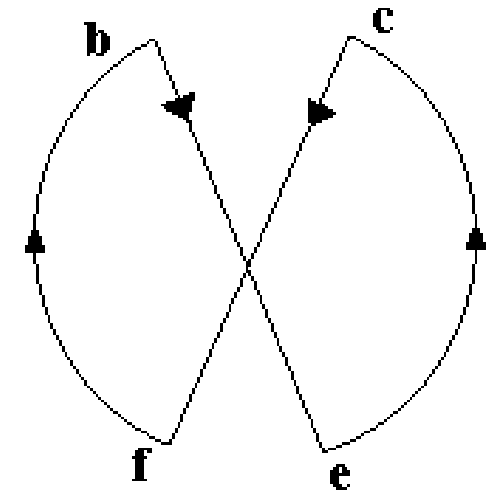
1. $P_0 := n$ losowych punktów z dziedziny funkcji
2. Oceń każdy z punktów z P_k
3. Dla $i := 1$ do n
  - $P_{k+1}[i] += a * (\text{NajlepszySąsiad}(P[i]) - P_k[i]) + b * (\text{Najlepszy}(P[i]) - P_k[i]) + c * (P_k[i] - P_{k-1}[i])$
4. Jeżeli nie KONIEC wróć do 2.

MAPSO + 2-Opt

- Optymalizacja wieloma rojami
- Wektory prędkości i położenia cząstek składają się z liczb całkowitych $x_t, v_t \in [0; n]^{m(t)}$
- PSO odpowiada tylko za przynależności zamówienia do pojazdu
- Trasa dla każdego z pojazdów jest następnie optymalizowana przy użyciu algorytmu 2-opt

Wymiana par krawędzi

Zaproponowane kodowanie

- Pojazdowi przydzielamy ustalone rangi z przedziału $(-1; 1]$
- Położenie cząsteczki definiuje permutację zamówień
  - Poszczególne współrzędne to wartości kątów uogólnionych współrzędnych sferycznych
    - Brak problemu uciekających cząstek (funkcja okresowa)
    - Zmniejszenie o 1 rozmiaru problemu
- Zamówieniom przypisujemy rangi zgodnie ze współrzędnymi kartezjańskimi cząstek

Zaproponowane kodowanie c.d.

- Zamówienia przydzielamy do pojazdu o najmniejszej randze większej od rangi zamówienia (w kolejności zdefiniowanej permutacją)
- Zamówienia przydzielamy do pierwszego wolnego pojazdu jeżeli dany pojazd nie zdążyłby obsłużyć kolejnego zamówienia
- Jeżeli w pojeździe nie ma już dość towarów na następne zamówienie pojazd odwiedza magazyn

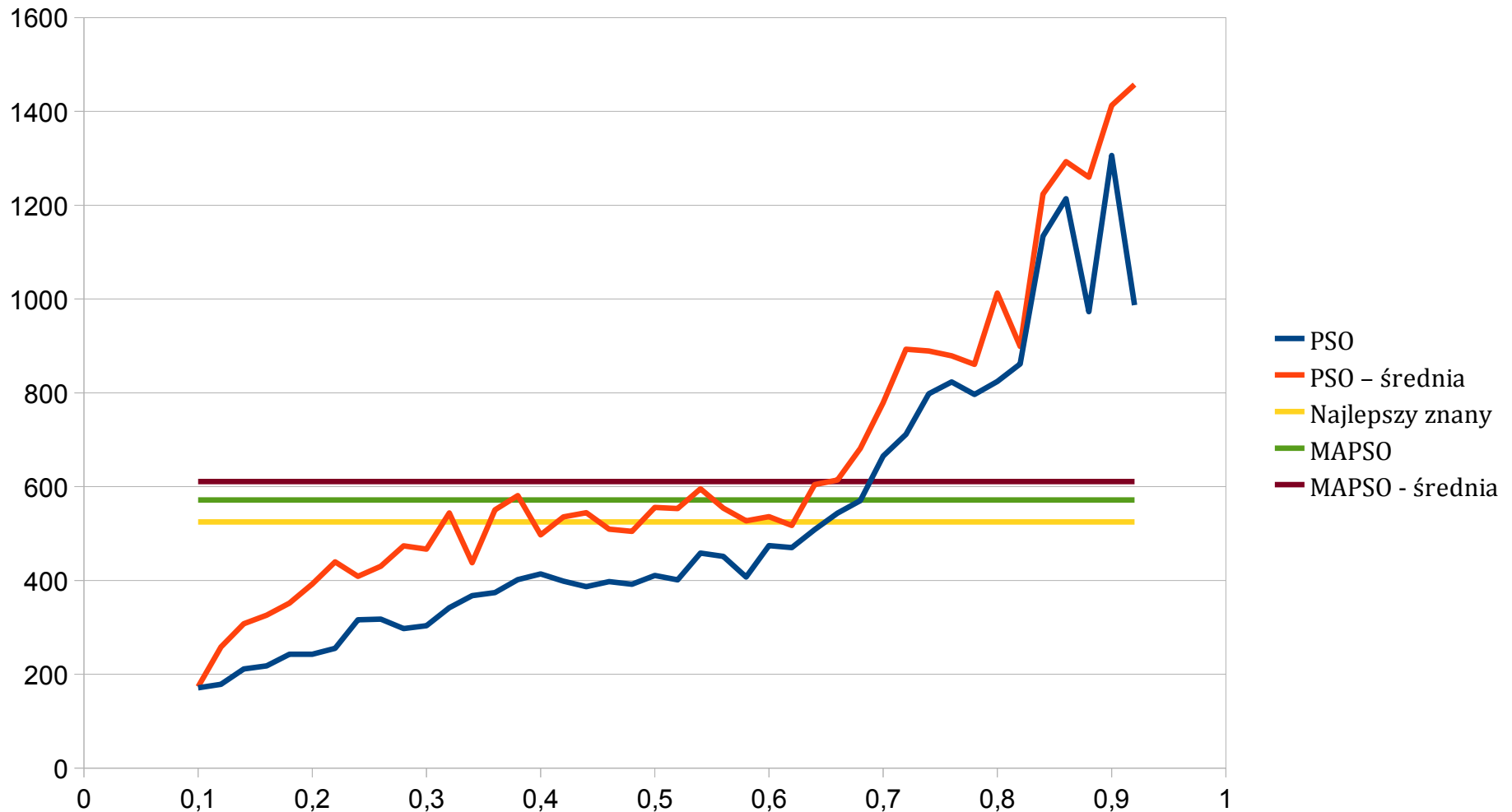
Algorytm

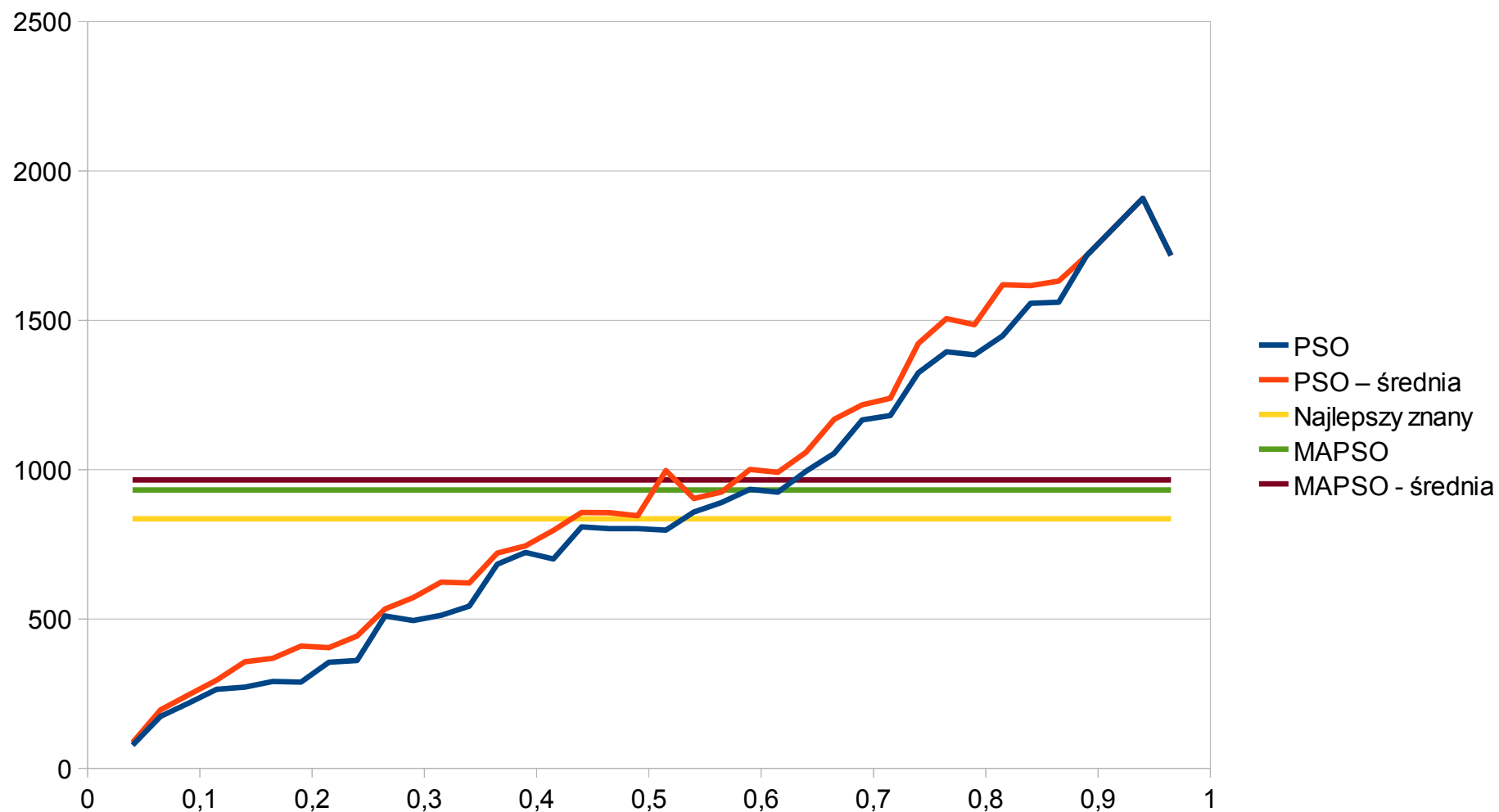
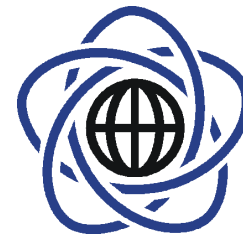
- Wykorzystaj wstępne (być może puste) rozwiązanie w inicjalizacji cząstek dla PSO
- Dla zamówień znanych w chwili czasu t_i uruchom równoległe kilka instancji PSO
- Zatrzymaj obliczenia nie później niż w chwili t_{i+1}
- Wybierz najlepsze (najkrótsze) rozwiązanie
- Ustal trasę do czasu nie mniejszego niż t_{i+2} dla pojazdów o rezerwie czasowej do zamknięcia magazynu nie mniejszej niż $t_{i+1} - t_i$
- Wróć do początku

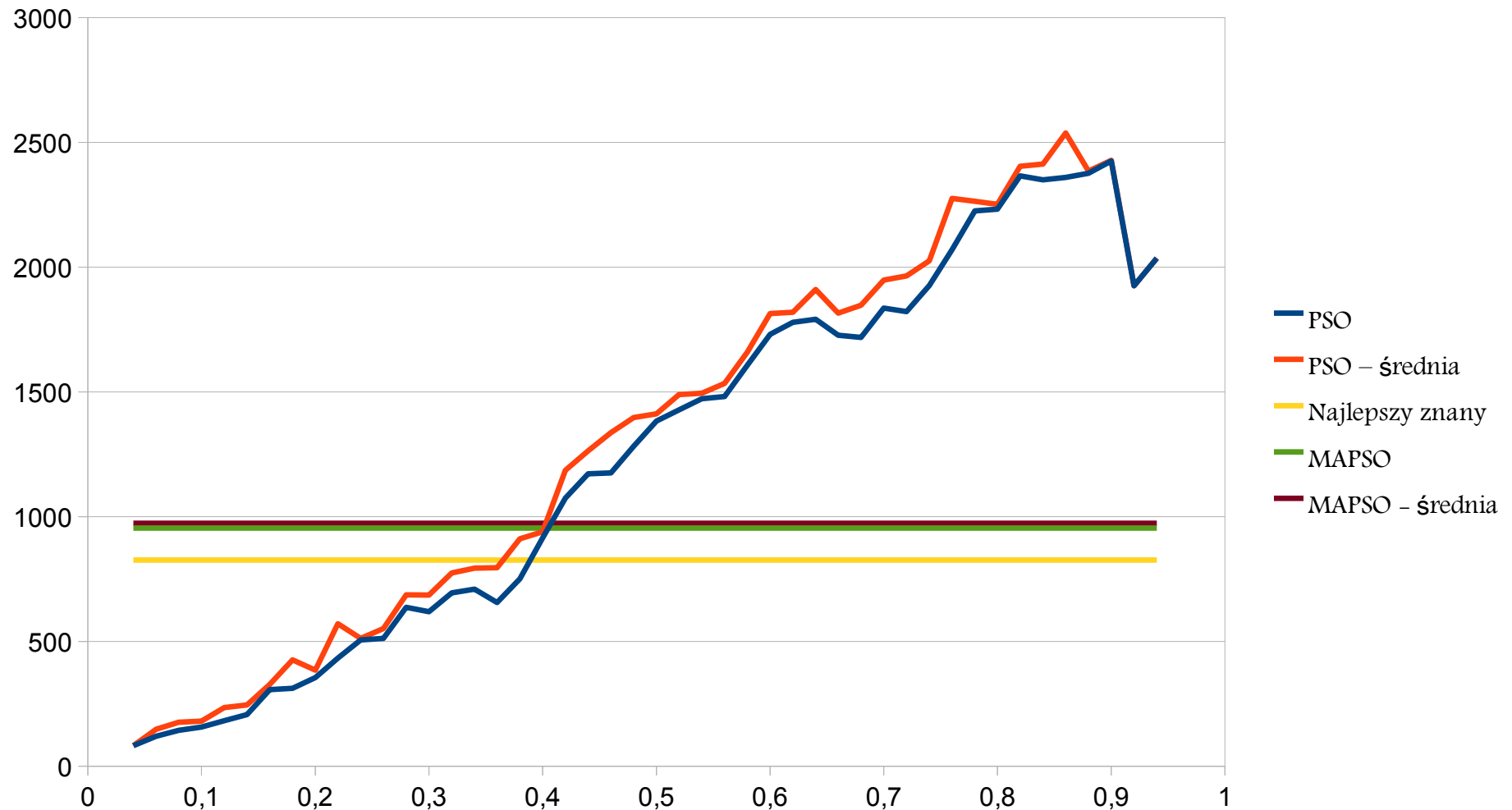
Wyniki c50

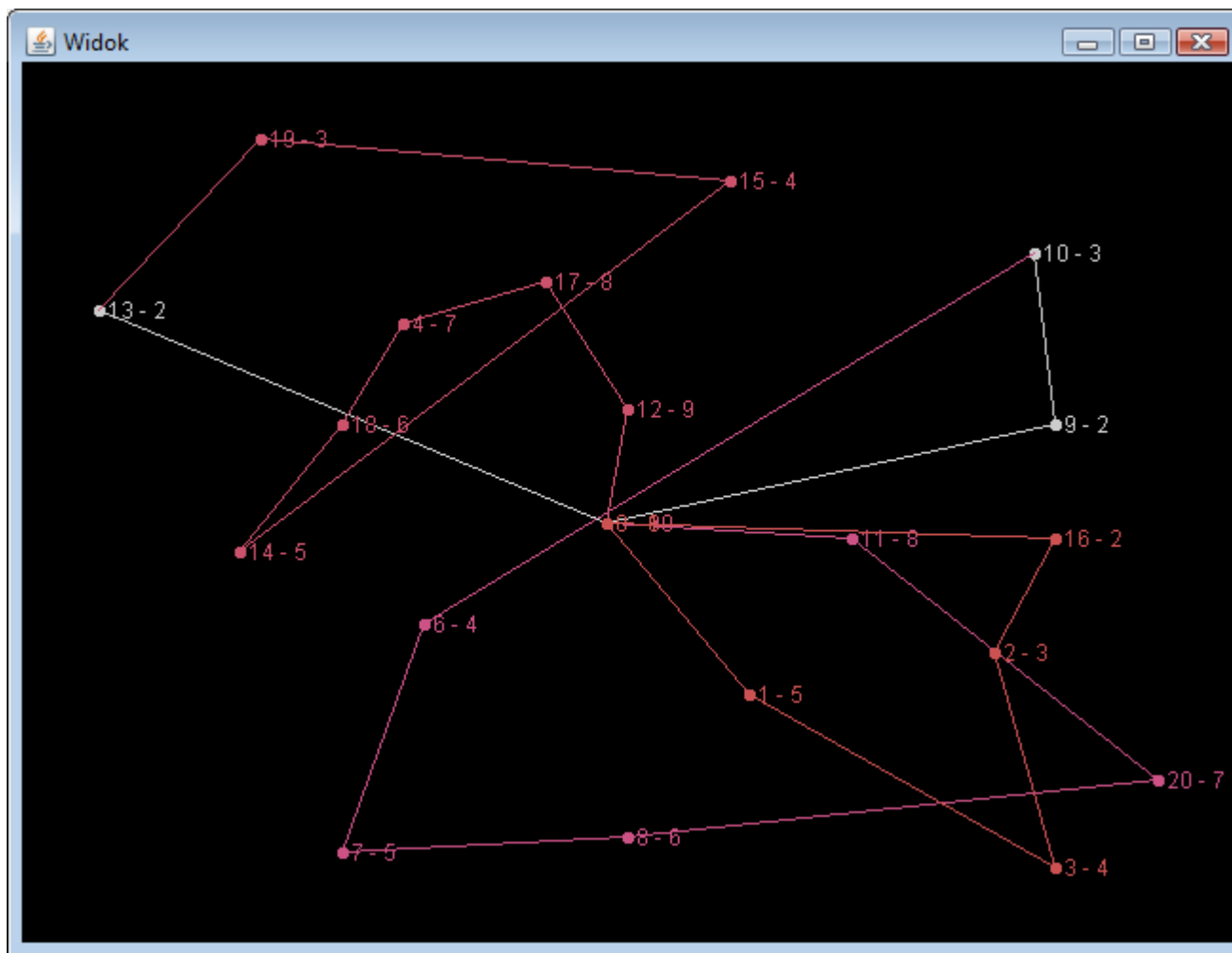
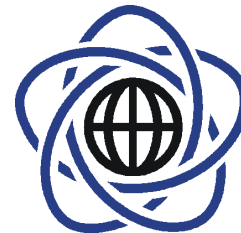
Wyniki c75

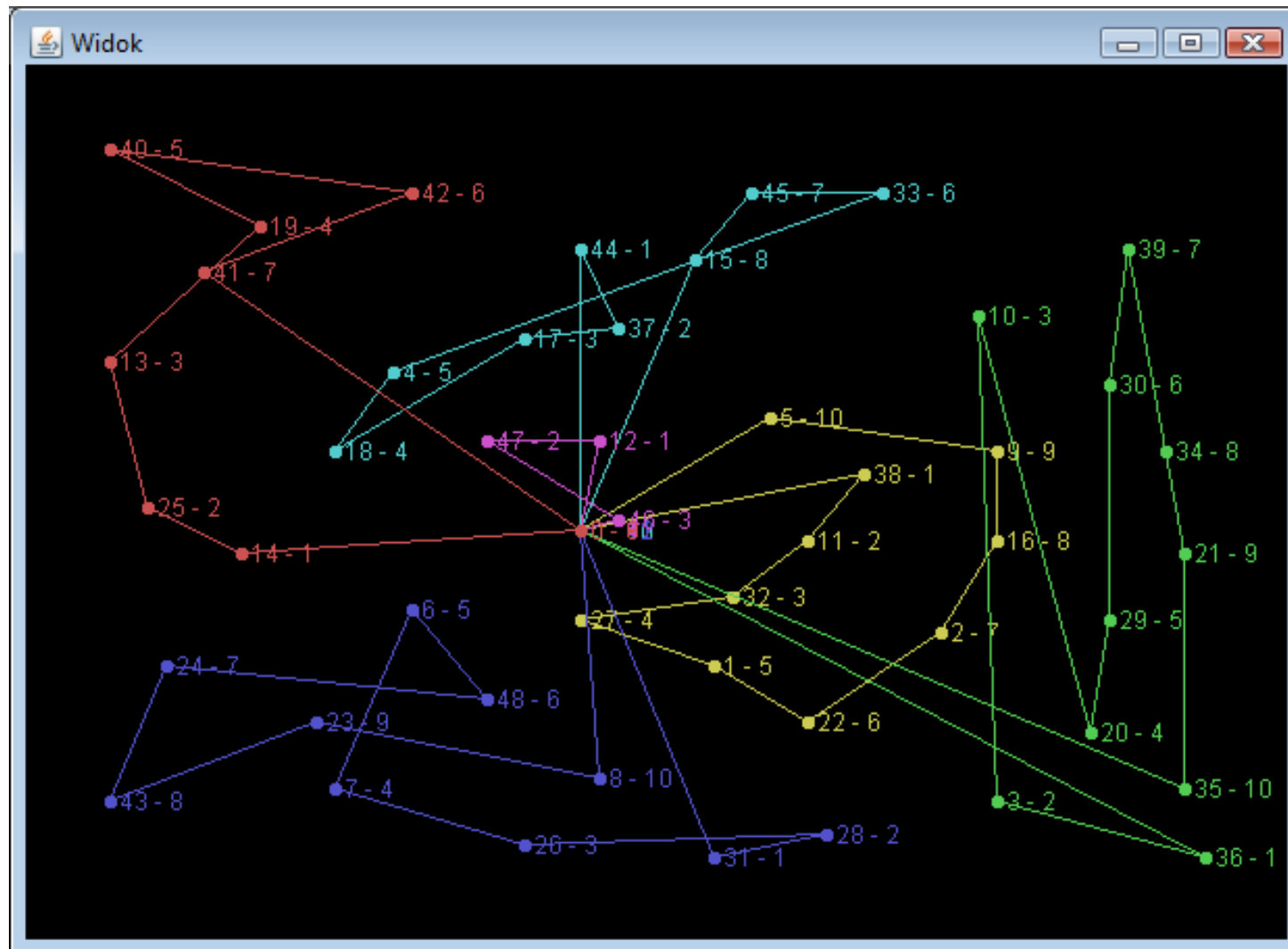
Wyniki c100

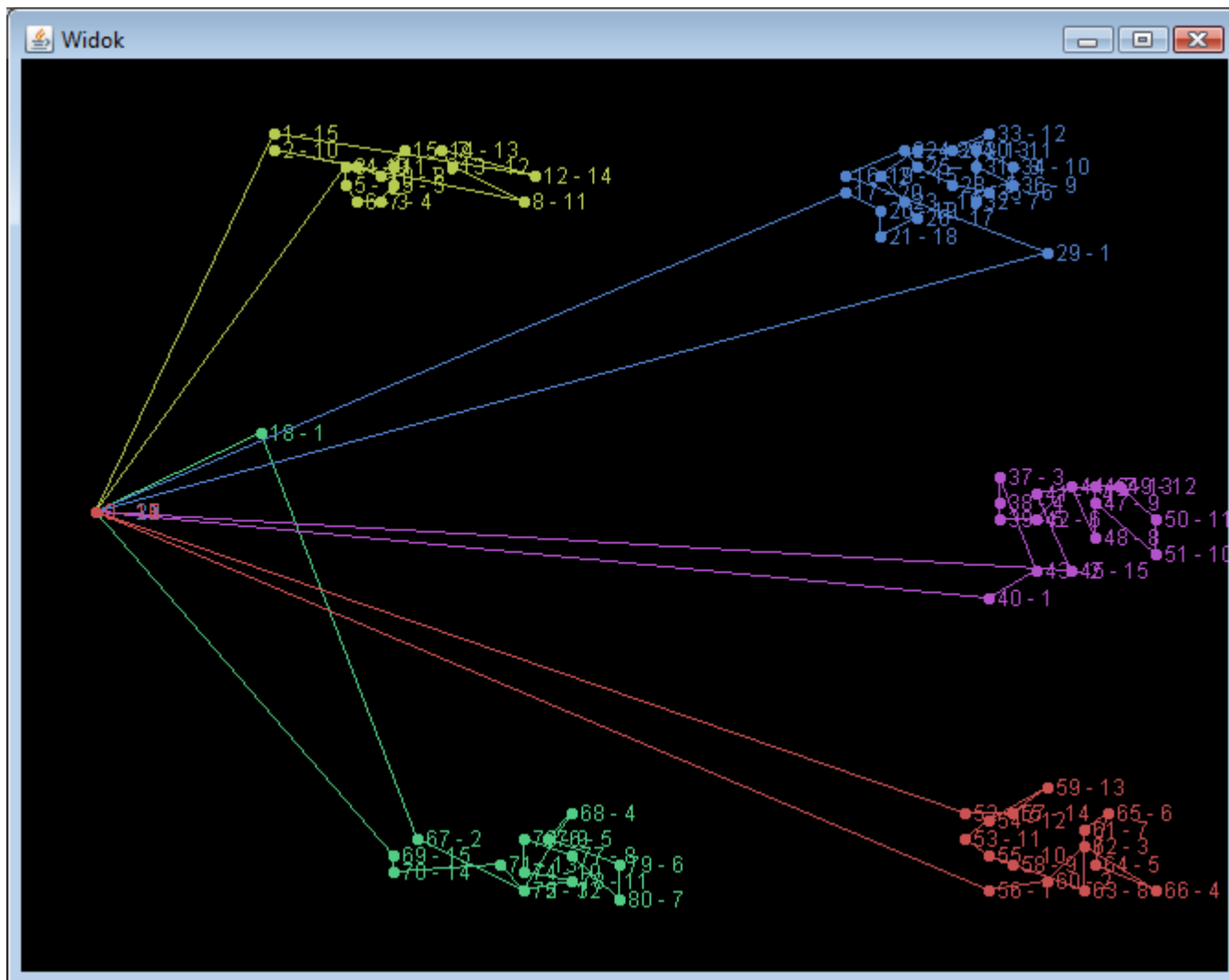
c50 w trakcie obliczeń

Rozwiązanie VRP c50 przy użyciu lasu rozpinającego

Rozwiązanie VRP c120 przy użyciu lasu rozpinającego

Co dalej...?

- W miarę możliwości wysyłanie nowych pojazdów zamiast wysyłania do magazynu tych, które już obsłużyły zamówienia
- Zastosowanie PSO do analizy skupień, a następnie PSO do każdej z proponowanych tras
- Przetestowanie działania we współrzędnych kartezjańskich
- Zaimplementowanie algorytmu Lasu Rozpinającego dla DVRP
- Zaimplementowanie w algorytmie Lasu Rozpinającego algorytmu 2-opt albo 3-opt

Literatura

- Multi-Swarm Optimization for Dynamic Combinatorial Problems: A Case Study on Dynamic Vehicle Routing Problem, Khouadjia et al., 2010, Lecture Notes in Computer Science vol. 6234, pp. 227-238
- Benchmarki DVRP, http://www.fernuni-hagen.de/WINF/inhalte/benchmark_data.htm
- PSO 2011, <http://www.particleswarm.info>